

Täysistunto

Keskiviikko 8.6.2022 klo 14.00—17.13

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 89/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Tässä yhteydessä lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.20 **Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen** (esittelypuheenvuoro): Herra puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain sekä muutaman muun lain muuttamisesta. Kyseisellä esityksellä eläimistä saatavista sivutuotteista annetulla lailla toimeenpannaan EU:n asetus eläimistä saatavista sivutuotteista. Tässä lainsäädännössä on kysymys muuhun kuin elintarvikekäyttöön tarkoitettujen tuotteiden käytöstä, ja siinä on myös hävitystä koskevia kriteerejä. Sen soveltamisala on hyvin laaja. Eläimistä saatavia sivutuotteita koskevan lainsäädännön tarkoitus on eläintautien leviämisen ehkäisy. Varmasti koronan jälkihännessä kaikki ymmärtävät, miksi nämä asiat ovat tärkeitä, ja meillä on näitä uusiakin eläimistä ihmisiin leviäviä tauteja ilmennyt.

Puhemies! Tällä hallituksen esityksellä tehdään EU:n virallista valvontaa koskevan asetuksen edellyttämät muutokset, jotka ovat lähinnä teknisiä. Viranomaisjärjestelmän ja viranomaisten välinen tehtävänjako säilyisi ennallaan.

Lisäksi tällä esityksellä toimeenpannaan mahdollisuus käyttää liha-luujauhoa polttoaineena ilman jätteenpolttolainsäädännön vaatimusten noudattamista. Liha-luujauhon polttoainekäyttöä koskevat vaatimukset vastaisivat lannan polttoainekäytön vaatimuksia.

Lisäksi niin sanottu entisten eläinperäisten elintarvikkeiden ja ruokajätteen käyttöä luonnonvaraisten eläinten ruokintaan koskeva kielto selkiytetään afrikkalaisen sikaruton torjuntaan liittyen. Erittäin vakava ja iso asia, josta toivoisi, että ihmiset enemmänkin olisivat tietoisia, että tämä sikarutto ei Suomeen leviäisi. Sitä on ihan meidän lähialueillammekin, ja tässä pitäisi kyllä elintarvike- ja bioturvallisuus nykyistä paremmin huomioida, että matkailun myötä ja sieltä tuotavien elintarviketuotteitten myötä ei vain leviä tämä erittäin hankala eläintauti Suomeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2022 vp

Lakiin lisättäisiin tällä esityksellä toimien luotettavuuden selvittämistä koskeva säännös. Vastaavasti muutettaisiin Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia tähän liittyen.

Lisäksi hallinnollisiin pakkokeinoihin ehdotetaan lisättäväksi seuraamusmaksu, jolla voitaisiin nopeammin reagoida mahdollisiin laiminlyönteihin.

Esityksellä rajoitetaan mahdollisuutta hävittää hautaamalla maahan ja toimittamalla kaatopaikalle vesiviljelylaitoksilta ja kalaa käsitteleviltä elintarvikelaitoksilta peräisin olevia kaloja ja kalanperkeitä. Tässä taustalla on EU:n komissiolta saatu huomautus, jonka mukaan Suomi on sallinut EU-lainsäädännön vastaisesti kalasivutuotteiden maahan hautauksen ja kaatopaikoille toimittamisen rajoituksetta. Kyseiset kalasivutuotteiden hävitysmuodot olisivat edelleen sallittuja erikseen asetuksella määrättyllä, niin sanotulla syrjäisellä alueella sekä pienten viikoittaisten määrien osalta. Rajoitus ei koskisi luonnonkaloista alkutuotannossa saatavia kalasivutuotteita.

Puhemies! Kokonaisuutena siis joiltain osin, esimerkiksi liha-luujauhon polttamisen osalta, voimme puhua, että vähän sääntely vähenee ja kevenee ja tulee mahdollisuuksia, sitten hieman tiukkenee kalanperkeitten osalta sääntely.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Hoskonen.

15.23 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa puhemies! Kiitoksia ministerille seikkaperäisestä esityksestä. Valkeni kerralla, miten tämä asia oikeastaan on. Ainoa asiointi, mistä minä tämän asian tiimoilta olen hieman murheellinen, on se, että tämä eurooppalainen maatalouspolitiikka menee kyllä sellaiseen suuntaan, että tässä ollaan luomassa valtavasti byrokratiaa. Kun lukee tuonkin esityksen, mistä ministeri äsken ansiokkaasti meille kertoi, niin olen siitä murheellinen, että valtavaa byrokratiaa luodaan joka puolelle. Tämä on aivan uskomatonta.

Olen esimerkiksi seurannut tuolla talousvaliokunnan puolella näiden erilaisten ilmastotavoitteiden toteuttamista ja siihen liittyvää byrokratiaa, jota suunnitellaan. Minä pahoin pelkään, että tässä asiassa käypi kohta niin, että Euroopan unioni alkaa olla semmoinen järjestelmä, jossa tehdään valtava määrä ympäristövaikutusten arviointia, valtava määrä hankkeiden vaikutusten arviointia, sitten istutaan komiteoissa yöt ja päivät ja mietitään, mitä voitaisiin vielä tehdä, ja sen jälkeen vielä on yksi komitea, joka toteaa, että on saavutettu loistavia tuloksia tässä komiteatyössä. Että pikkusen minua pelottaa tämä tilanne, ja varsinkin kun katsoo noita ilmastopoliittisia esityksiä, mitä nyt tänäkin päivänä EU:sta tulee liittyen esimerkiksi uusiutuvaan energiaan koskien ministerin toimialaa — tämä metsien käyttö ja siihen liittyvät asiat — niin olen hyvin peloissani siitä, mitä sieltä meille tulee leekaan liittyen esimerkiksi uusiutuvan energian käyttöön taikka metsien käyttöön yleensä. Niihin asioihin kun tulemme sitten aikanaan tässä salissa palaamaan, niin ne ovat niin painavia asioita, että niihin verrattuna tämä asia on pieni lilliputti.

Sinänsä tärkeä asia, mutta ihmettelen vain, että tähänkin on onnistuttu ymppäämään tuonne sisälle melkoinen valvontaorganisaation vaatimus, että pitää tehdä tällä keinoin ja tuolla keinoin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Piirainen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2022 vp

15.25 **Raimo Piirainen sd:** Arvoisa puhemies! Nyt en ole ihan varma, liittyykö tähän lakiesityksen aiheeseen, mutta ollaan maatalousvaliokunnassa keskusteltu hylkeen hyödyntämisestä. Se taitaa semmoisessa direktiivissä olla, että sille ei pysty nyt tässä vaiheessa tekemään mitään, mutta kun pyyntilupiakin annetaan, niin niitä ei edes tulla käyttämään sitä määrää, mikä on lupia myönnetty, koska hävittäminen on hankalaa. Jos niistä joitakin sivutuotteita saisi myytyä, taljaa, nahkaa ja tämmöistä, niin se saattaisi olla yksi keino myös siihen, että niitä metsästettäisiin sitten ainakin se lupamäärä. Mutta en tiedä, onko tällä mahdollista puuttua siihen. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.